

Interventna kardiologija u Srbiji za vreme COVID-19 pandemije za period 2019-2022

Milan A Nedeljković^{1,2}, Vladimir Mitov³, Milan Nikolić³, Aleksandar Jolić³, Dragana Adamović³, Marko Dimitrijević³, Branko Beleslin^{1,2}

¹Klinika za kardiologiju, Univerzitetski klinički centar Srbije, ²Medicinski fakultet, Univerzitet u Beogradu,

³Odeljenje invazivne kardiologije, Zdravstveni centar Zaječar

Uvod: Cilj rada je bio analiza trenda procedura u Sali za kateterizaciju u vremem COVID-19 pandemije za vreme 2019-2022 godina.

Metode: Prikaz rezultata u interventnom lečenju koronarne arterijske bolesti i, u manjoj meri, strukturnih bolesti srca razgranate mreže angio sala u Srbiji u periodu 2019-2021. godine.

Rezultati: U 2019. godini na teritoriji Republike Srbije interventna kardiološka praksa sprovedena je 17 centara (od toga 10 tercijernog i 7 sekundarnog nivoa zdravstvene zaštite u sklopu opštih bolnica) sa ukupno 28 sala za kateterizaciju srca. U međuvremenu počela je sa radom i angio sala u OB Novi Pazar i OB Čuprija tako da aktuelno na teritoriji Republike Srbije postoji 19 centara u vlasništvu države u kojima se sprovode interventno kardiološke procedure.

U 2019. godini u svim angio sala urađeno je ukupno 47 522 procedure od toga: 30 884 koronarografije, 16 658 PCI procedura, 1 601 hitna (bez STEMI) procedura, 5 345 primarnih PCI procedura uz 24 879 ugrađenih stentova.

Urađeno je 26 TAVI procedura i 68 procedura perkutanog zatvaranja ASD-a. U svim salama radilo je ukupno 96 lekara specijalista uz 38 lekara na obuci. Tokom 2020. godine bilo je ukupno 31 052 procedure u svim angio salama a od toga: 19 260 koronarografija, 11 792 PCI procedure, 1 299 hitnih PCI (bez STEMI), 4 807 primarnih PCI procedura i pri tome utrošeno 17 499 stentova. Urađeno je 10 TAVI procedura i 54 perkutanih zatvaranja ASD-a. U svim salama radilo je 109 lekara specijalista i 28 lekara na obuci. U 2021. godini urađeno je u svim salama ukupno 37 042 procedure od toga: 24 055 koronarografija, 12 987 PCI procedura, 2 248 hitnih (bez STEMI) PCI procedura, 5 006 primarnih PCI. Urađeno je 23 TAVI procedura i 59 perkutanih zatvaranja ASD-a. U svim salama radilo je 110 lekara specijalista i 28 lekara na obuci. U prvih 9 meseci 2022. godine urađeno je ukupno 155 TAVI procedura od toga 122 na IKVB "Dedinje", 17 na IKVB "Vojvodine" i 16 u Univerzitetskom kliničkom centru Srbije.

Zaključak: Rezultati rada u oblasti interventne kardiologije u Srbiji uporedivi su sa zemljama Evrope, u mnogim segmentima sa ekonomski najrazvijenijima među njima. Beleži se značajan pad broja izvedenih procedura u 2020. godini na račun elektivnih procedura, kao nedvosmislen uticaj COVID'19 pandemije i porast nakon toga sa tendencijom povratka na prepandemijski nivo.

Ključne reči: PCI, TAVI, COVID-19, STEMI mreža